

21 november 2015

Bach en Co in de Advent

Veenendaals

Kamerkoor

orkest en solisten

Dirigent:

Herman Mussche

Oude Kerk, Markt te Veenendaal

Dit concert is mede mogelijk gemaakt door

cnf

kfHein, fonds

Rabobank

VSBfonds,
iedereen doet mee

Bach en co in de Advent

Inleiding

Vanavond staan in dit concert twee cantates van Bach centraal, aangevuld met werken van tijdgenoten. We openen de avond met 'Nun komm der Heiden Heiland' (BWV 61). Deze cantate voor 1^e Advent schreef Bach nog in zijn vroege tijd in Weimar. Het eerste deel is een Franse Ouverture, zoals die aan het Franse hof werd gebruikt om een koning welkom te heten. Zo wordt in deze ouverture Jezus welkom geheten door de hele wereld (gesymboliseerd door de 4 verschillende koorgroepen die na elkaar inzetten). In het daarop volgende snelle gedeelte struikelt het koor van verbazing over elkaar heen. Aan het eind keert het begintempo en de statige muziek weer terug. Verder is er in deze cantate een zeer opvallend recitatief voor de bas waarin het orkest klopt op de deur en de bas zingt: Zie, ik sta aan de deur en klop.

Het motet 'Lieber Herr Gott, wecke uns auf' van Johann Christoph Bach (een familielid van J.S. Bach) is geschreven voor dubbelkoor. De tekst stamt uit de tijd vóór de reformatie en is in 1533 door Luther vertaald in het Duits. De tekstbehandeling van de componist is zeer treffend, bijvoorbeeld in de toonzetting van de woorden 'wecke uns auf' en 'mit Freuden zu empfangen'.

De lofzang van Maria (Magnificat) speelt een centrale rol in de Advent. Maria die zingt over hoe God naar haar heeft omgezien. We zingen vanavond een toonzetting van Italiaanse componist Francesco Durante. In zijn tijd een beroemd componist, maar na zijn dood in de vergetelheid geraakt. Hoewel een tijdgenoot van Bach vallen vooral de verschillen op. Hier geen doorwrocht contrapunt, maar rap op de tong liggende muziek, met veel ruimte voor virtuositeit.

Johann Sebastian Bach had vele leerlingen. Gottfried August Homilius was er een van. In het motet 'Ich freue mich im Herrn' lijkt hij terug te grijpen op de woorden van Maria uit het Magnificat. Dat het een motet voor de Advent kan zijn blijkt uit de woorden die de tenoren halverwege de compositie zingen 'und heisse dich willkommen'.

In het slotstuk van de avond haalt Bach alles uit de kast om Jezus welkom te heten. Eigenlijk is deze cantate niet voor de Advent geschreven, maar voor Palmzondag. Ook hier weer een Franse Ouverture aan het begin, nu alleen voor de instrumentalisten, gevolgd door aria's die gaan over toewijding aan Jezus en een prachtige slotdans die ons vraagt Jezus te volgen 'in Salem der Freuden'.

Na het concert bent u welkom in gebouw 'Eltheto' om met ons onder het genot van een drankje nog wat na te praten.

Het Veenendaals Kamerkoor wenst u een inspirerende muzikale avond!

Programma

BWV 61 Nun komm der Heiden Heiland¹

J.S. Bach 1685-1750

1. Koor

Nun komm, der Heiden Heiland,
Der Jungfrauen Kind erkannt,
Des sich wundert alle Welt:
Gott solch Geburt ihm bestellt.

Kom nu, Heiland van de volken,
als kind van de maagd bekend,
over wie heel de wereld zich verwondert,
dat God hem zo geboren laat worden.

2. Recitatief (tenor)

Der Heiland ist gekommen,
Hat unser armes Fleisch
Und Blut an sich genommen
Und nimmet uns zu Blutsverwandten an.
O allerhöchstes Gut,
Was hast du nicht an uns getan?
Was tust du nicht
Noch täglich an den Deinen?
Du kömmt und läßt dein Licht
Mit vollem Segen scheinen.

De Heiland is gekomen,
heeft ons arme vlees en bloed
aangenomen
en neemt ons als zijn bloedverwanten aan.
O allerhoogste goed,
wat hebt gij niét voor ons gedaan?
Wat doet gij niét
nog dagelijks voor wie u toebehoren?
Gij komt en laat uw licht
rijk van zegen schijnen.

3. Aria (tenor)

Komm, Jesu, komm zu deiner Kirche
Und gib ein selig neues Jahr!
Befördre deines Namens Ehre,
Erhalte die gesunde Lehre
Und segne Kanzel und Altar!

Kom, Jezus, kom tot uw kerk
en geef een zalig nieuw jaar!
Vermeerder de glorie van uw naam,
bewaarde gezonde leer
en zegen kansel en altaar!

4. Recitatief (bas)

"Siehe, ich stehe vor der Tür und klopfе an.
So jemand meine Stimme hören wird
und die Tür auftun,
zu dem werde ich eingehen
und das Abendmahl mit ihm halten
und er mit mir."

Zie, ik sta voor de deur en klopf aan.
Als iemand mijn stem hoort
en de deur open doet,
dan zal ik bij hem binnenkomen
en de maaltijd met hem houden
en hij met mij (Openbaring 3:20).

5. Aria (sopraan)

Öffne dich, mein ganzes Herze,
Jesus kömmt und ziehet ein.
Bin ich gleich nur Staub und Erde,
Will er mich doch nicht verschmähn,
Seine Lust an mir zu sehn,
Daß ich seine Wohnung werde.
O wie selig werd ich sein!

Open je, heel mijn hart,
Jezus komt en neemt zijn intrek.
Ook al ben ik enkel stof en aarde,
hij acht mij toch niet te min
om zijn ogen op mij te slaan:
ik mag zijn woning worden.
O hoe gelukkig zal ik zijn!

6. Koraal

Amen, amen!
Komm, du schöne Freudenkrone,
bleib nicht lange.
Deiner wart ich mit Verlangen.

Amen, amen!
Kom, o schone kroon van vreugde,
toef niet langer!
U verwacht ik vol verlangen.

---

¹ Nederlandse vertaling Jaap H. van der Laan

Lieber Herr Gott²

Lieber Herr Gott, wecke uns auf
daß wir bereit sein,
wenn dein Sohn kömmt,
ihn mit Freuden zu empfangen
und dir mit reinem Herzen zu dienen,
durch denselbigen deinen lieben Sohn,
Jesum Christum unsern Herren. Amen.

Magnificat³

Magnificat anima mea Dominum
Et exsultavit spiritus meus
in Deo salutari meo.
Quia respexit humilitatem ancillæ suæ:
ecce enim ex hoc beatam me dicent omnes
generationes.
Quia fecit mihi magna qui potens est,
et sanctum nomen eius.
Et misericordia eius a progenie in progenies
timentibus eum.
Fecit potentiam in brachio suo,
dispersit superbos mente cordis sui.
Deposuit potentes de sede
et exaltavit humiles.
Esurientes implevit bonis
et divites dimisit inanes,
Suscepit Israel puerum suum
recordatus misericordiæ suæ,
Sicut locutus est ad patres nostros,
Abraham et semini eius in sæcula.

Ich freue mich im Herrn⁴

Ich freue mich im Herren,
und meine Seele ist fröhlich in meinem Gott.
Ich freue mich in dir
und heisse dich willkommen.

Johann Christoph Bach 1642-1703

Lieve Heer God, inspiree ons
opdat we bereid zijn
om uw zoon, als Hij zal komen,
met vreugde te ontvangen
en U met zuiver hart te dienen
door dezelfde Jezus Christus,
Uw lieve zoon onze Heer, Amen

Francesco Durante 1684-1755

Ik zing van ganser harte voor de Heer,
ben opgetogen om mijn God en Redder,
Want Hij had oog voor mij, zijn dienaars
maar wie ben ik - dat hij mij heeft gevraagd.
Nu mag ik mij voortaan gelukkig prijzen,
dat Hij zo grote dingen aan mij deed.
En alle eeuwen stemmen met mij in -
De Heer is machtig en zijn Naam is heilig.
Iedere tijd opnieuw gaat zijn genade
naar allen die eerbiedig met Hem leven.
Genade is zijn kracht, maar alle hoogmoed,
al onze eigenwaan ontmaskert Hij.
Alle machthebbers stoot hij van hun tronen,
arme en kleine mensen maakt Hij groot.
Wie honger hebben geeft Hij overloed
en rijken stuurt Hij heen met lege handen.
Altijd is hij zijn volk nog trouw gebleven,
altijd bezorgd om Israël, zijn dienstknecht.
Zo had Hij het beloofd aan onze vaders,
aan Abraham en aan zijn volk voorgoed.

Gottfried August Homilius 1714-1785

Ik verheug me in de Heer,
en mijn ziel is gelukkig om mijn God.
Ik verheug me in u
en u bent meer dan welkom.

---

² Nederlanse vertaling Bavo Hopman, VKK

³ Nederlandse vertaling Huub Oosterhuis

⁴ Nederlanse vertaling Bavo Hopman, VKK

1. Sonata

2. Koor

Himmelskönig, sei willkommen,
Laß auch uns dein Zion sein!
Komm herein,
Du hast uns das Herz genommen.

Hemelvorst, wees welkom,
laat ook ons Uw Sion zijn!
Kom binnen!
U hebt ons hart gestolen.

3. Recitatief (bas)

Siehe, ich komme, im Buch ist von mir
geschrieben; deinen Willen, mein Gott, tu ich
gerne.

Zie, ik kom. In het boek staat over mij
geschreven:
Uw wil, mijn God, doe ik graag.

4. Aria (bas)

Starkes Lieben,
Das dich, großer Gottessohn,
Von dem Thron
Deiner Herrlichkeit getrieben,
Dass du dich zum Heil der Welt
Als ein Opfer vorgestellt,
Dass du dich mit Blut verschrieben.

Het is Uw sterke liefde,
die U, machtige zoon van God,
de troon van Uw heerlijkheid
heeft doen verlaten,
dat Gij U tot heil van de wereld
als een offer hebt geopenbaard,
dat Gij met Uw bloed hebt gegeven.

5. Aria (alt)

Leget euch dem Heiland unter,
Herzen, die ihr christlich seid!
Tragt ein unbeflecktes Kleid
Eures Glaubens ihm entgegen,
Leib und Leben und Vermögen
Sei dem König itzt geweiht.

Onderwerpt U aan de Heiland,
gij harten, die christelijk zijt.
Draagt het onbevleete kleeed
van Uw geloof Hem tegemoet.
Laat Uw lichaam en ziel en bezit
nu aan de Koning gewijd zijn.

6. Aria (tenor)

Jesu, lass durch Wohl und Weh
Mich auch mit dir ziehen!
Schreit die Welt nur "Kreuzige!",
So lass mich nicht fliehen,
Herr, von deinem Kreuzpanier;
Kron und Palmen find ich hier.

Jesus, laat in voor- en tegenspoed
ook mij met U gaan.
Schreeuwt de wereld slechts "Kruisigt Hem!",
laat mij dan niet vluchten,
Heer, voor Uw kruisbanier;
de kroon en de palm vind ik hier.

7. Koraal

Jesu, deine Passion ist mir lauter Freude,
Deine Wunden, Kron und Hohn
Meines Herzens Weide;
Meine Seel auf Rosen geht,
Wenn ich dran gedenke,
In dem Himmel eine Stätt
Uns deswegen schenke.

Jesus, Uw lijden is voor mij louter vreugde,
Uw wonden, kroon en hoon
zijn een genot voor mijn hart;
mijn ziel is gelukkig
wanneer ik daaraan denk;
schenk ons daarom een plaats
in de hemel.

8. Koor

So lasset uns gehen in Salem der Freuden,
Begleitet den König in Lieben und Leiden.
Er gehet voran und öffnet die Bahn.

8. Koor (satsb)

Laat ons dus gaan naar het Salem van de
vreugde! Begeleidt de Koning in liefde en
lijden. Hij gaat voorop en effent de weg.

---

⁵ Nederlandse vertaling Henk Pijlman

De uitvoerenden

Herman Mussche is werkzaam als dirigent, organist en ensemblezanger. Hij studeerde orgel en kerkmuziek aan het Conservatorium te Utrecht bij Reitze Smits en Bernard Winsemius. Hierna studeerde hij koordirectie aan het Koninklijk Conservatorium te Den Haag bij Jos van Veldhoven en Jos Vermunt, alwaar hij in 2011 afstudeerde. Recent studeerde hij af als master orkestdirectie aan het conservatorium van Tilburg bij Arjan Tien. Herman is vaste dirigent van het Veenendaals Kamerkoor en het koor "Cantiago" uit Utrecht. Als orkestdirigent dirigeert hij

het Projectorkest L'Rijn. In 2013 was hij assistent dirigent bij een productie van 'Das Rheingold' van Wagner.

Solisten

De Duitse sopraan **Tanja Obalski** kreeg haar eerste zang- en dwarsfluitlessen in haar geboortestad Lippstadt. Zij studeerde aanvankelijk dwarsfluit aan de Hochschule für Musik und Theater in Hamburg; daarna solozang aan het Conservatorium van Amsterdam. Tanja Obalski specialiseerde zich vervolgens aan hetzelfde instituut in de

historische uitvoeringspraktijk van de barokzang en rondde in 2003 haar studie succesvol af. Zij volgde verder masterclasses van o.a. Jill Feldman en Emma Kirkby. In 2005 was zij laureate bij het Concours International de Chant Baroque de Chimay en in 2007 finaliste van het oratoriumconcours "Nederlandse Vocalisten Presentatie". Als soliste is zij te horen in oratoria, cantates en kamermuziekconcerten zowel in Nederland als daarbuiten.

De Duitse alt **Luise Kimm** behaalde in juni 2015 haar mastertitel klassieke zang aan het Koninklijk Conservatorium in Den Haag.

Haar bachelordiploma haalde ze aan de Folkwang Hochschule in Essen (Dl). Haar repertoire strekt zich uit van Renaissance tot moderne muziek. Ze zong al solorollen in opera, operette, muziektheaterproducties en

oratoria. De focus van haar werk ligt bij ensemblezang, bijvoorbeeld bij vooraanstaande koren in Nederland zoals het Nederlands Kamerkoor en de Nederlandse Bachvereniging. Ze is lid van Capella Amsterdam (Daniel Reuss) en het Bach Koor Holland (Gijs Leenaars).

De tenor **Guido Groenland** studeerde solozang en opera aan de conservatoria van Den Haag en Maastricht. Daarnaast legde hij zich bij Rebecca Stewart toe op muziek van middeleeuwen en renaissance, en volgde hij masterclasses in barokzang. Guido's repertoire strekt zich uit van de middeleeuwen tot nu, met een voorliefde voor muziek uit de renaissance en de barok. Bij Ton Koopman en diens Amsterdam Baroque Orchestra & Choir soleerde hij in cantates van Bach, in werken van Charpentier en enkele oratoria, waaronder *Mors Saulis et Jonathae* (David). Als ensemblezanger werkt Guido met The Amsterdam Baroque Orchestra & Choir (Ton Koopman), Cappella Amsterdam, De Nederlandse Bachvereniging (Jos van Veldhoven), het Groot Omroepkoor, Laurens Collegium Rotterdam en het Rotterdam Symphony Chorus.

Bariton **Robert Brouwer** begon op 10-jarige leeftijd aan zijn zangopleiding bij de Koorschool Noord Nederland en werd op 11-jarige leeftijd toegelaten tot het Roder Jongenskoor. Hij zong als jongenssolist onder meer de rol van "Dritte Knabe" in Mozarts *Die Zauberflöte* bij de Nationale Reisopera onder leiding van Ton Koopman. Na zijn stemwisseling veroverde hij al snel een van de vier plaatsen voor bas-bariton in het Roder Jongenskoor. Robert studeert hoofdvak zang aan het Koninklijk Conservatorium in Den Haag bij Lenie van der Heuvel. Hij

treedt regelmatig solistisch op, onder meer in het Requiem van Duruflé en van Fauré, de *Messiah* van Handel en verschillende Bachcantates.

Ensemble

Sascha Mommertz, blokfluit
Mariette Holtrop, viool
Suus Bijleveld, viool
Noortje Zanen, altviool
Anna Smith, altviool
Inja Botden, cello
Jan Hollestelle, contrabas
Gerben Budding, orgel

Het Veenendaals Kamerkoor is in 1981 opgericht en bestaat nu uit 27 leden. In 33 jaar hebben vijf dirigenten hun bijdrage hebben geleverd aan de ontwikkeling van het koor. Sinds september 2007 wordt het Veenendaals Kamerkoor gedirigeerd door Herman Mussche uit Utrecht.

Naast concerten met repertoire voor Kamerkoor, werken met kleinere stembezetting uit alle muzikale perioden, heeft het koor zijn vleugels uitgeslagen door wat grotere projecten te plannen en uit te voeren. Bachs Johannes Passion, het Requiem van Fauré, Messiah van Händel, Dido & Aeneas van Purcell, het Requiem van Mozart en de Belshazzar van Händel zijn daarvan goede voorbeelden.

Het koor stelt hoge eisen aan de kwaliteit van de uitvoeringen. Naast een grote dosis enthousiasme wordt dit bereikt via wekelijkse repetities onder leiding van een professionele dirigent. Daar wordt ook intensief gewerkt aan een homogene koorklank. Voor de muzikale en solistische ondersteuning tijdens concerten worden vakmusici gecontracteerd.

Zingt u graag in een klein koor afwisselende, klassieke muziek, stap dan gewoon eens binnen tijdens een repetitie. U kunt een viertal weken rustig met ons mee repeteren op de maandagavond in een zaal van Sola Fide van 20.00–22.15 uur.

Meer weten? Kijk op www.veenendaalskamerkoor.com

Programma Veenendaals Kamerkoor 2016

12 maart - Passieconcert, met Tallis Lamentations en de Johannes Passie van Demantius.

November - Najaarsconcert, informatie volgt

Op onze website kunt u altijd de actuele informatie vinden.

Bezoek dus regelmatig www.veenendaalskamerkoor.com.

Even naar...

Primera Van Walsem

wenskaarten, tijdschriften, kansspelen,
cadeaukaarten, tabak, kantoorartikelen

ook voor al uw PostNL zaken: brieven, pakketten, aangetekende stukken, postzegels, etc.

Dr. Slotemaker de Bruïneplein 31, 3904 CX Veenendaal
telefoon: 0318 - 514 780 - mail: info@primeravanwalsem.nl

www.primeravanwalsem.nl

ROELOFSEN

Bloemen

Bloemen

PATRIMONIUMLAAN   PASSAGE CORRIDOR   HOOFDSTRAAT
WINKELCENTRUM ELLEKOOT

Donateurs

Wilt u ons financieel steunen en tijdig op de hoogte blijven van de voorgenomen activiteiten van het koor, treed dan toe tot de “**Vrienden van het Veenendaals Kamerkoor**” tegen een jaarlijkse bijdrage van minimaal €30 per jaar.

U kunt het bedrag overmaken op Raborekening NL48RABO0365192163 t.n.v. Veenendaals Kamerkoor o.v.v. uw naam en adres.

Meer informatie? Stuur een E-mail naar info@veenendaalskamerkoor.com